

VARNOSTNI LIST

Easy-Mix N 50 Epoxy Adhesive Hardener

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

1.1 Identifikator izdelka

Ime proizvoda : Easy-Mix N 50 Epoxy Adhesive Hardener
UFI : Y60-50P6-M009-E35X
Šifra proizvoda : 106512
Barva : Rumenkasta.

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe

Navedene uporabe
Strjevalno sredstvo za smole.

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista

WEICON GmbH & Co. KG
Königsberger Str. 255
48157 Münster
Germany
Phone: +49 251 93220
Fax: +49(0)251 / 9322 - 244
Internet: www.weicon.de

e-mail naslov osebe : msds@weicon.de
odgovorne za pripravo VL

1.4 Telefonska številka za nujne primere

Številka telefona : 112/+44 1865 407333 (24h Emergency Contact)

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi

Opredelitev izdelka : Mešanica

Razvrstitev skladno z Uredbo (ES) št. 1272/2008 [CLP/GHS]

Skin Corr. 1B, H314
Eye Dam. 1, H318
Skin Sens. 1, H317
Repr. 2, H361f
Aquatic Chronic 2, H411

Izdelek je razvrščen kot nevaren po uredbi (ES) 1272/2008 s popravki.

Glej Oddelek 16 za celotno besedilo zgoraj navedenih stavkov H.

Glej točko 11 za podrobnejše podatke o učinkih na zdravje in simptomih.

2.2 Elementi etikete

Piktogrami za nevarnosti :

Opozorilna beseda : Nevarno

Stavki o nevarnosti : H314 - Povzroča hude opekline kože in poškodbe oči.
H317 - Lahko povzroči alergijski odziv kože.
H361f - Sum škodljivosti za plodnost.
H411 - Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Previdnostni stavki

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

Preprečevanje	: P201 - Pred uporabo pridobiti posebna navodila. P280 - Nositi zaščitne rokavice in zaščitno obleko in zaščito za oči ali obraz. P273 - Preprečiti sproščanje v okolje. P261 - Ne vdihavati hlapov.
Odziv	: P391 - Prestreči razlito tekočino. P308 + P313 - PRI izpostavljenosti ali sumu izpostavljenosti: Poiščite zdravniško pomoč ali oskrbo. P304 + P310 - PRI VDIHAVANJU: Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika. P301 + P310, P330, P331 - PRI ZAUŽITJU: Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika. Izprati usta. NE izzvati bruhanja. P303 + P361 + P353, P310 - PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi): Takoj sleči vsa kontaminirana oblačila. Kožo izprati z vodo. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika. P363 - Kontaminirana oblačila oprati pred ponovno uporabo. P302 + P352 - PRI STIKU S KOŽO: Umiti z veliko vode. P333 + P313 - Če nastopi draženje kože ali se pojavi izpuščaj: Poiščite zdravniško pomoč ali oskrbo. P305 + P351 + P338, P310 - PRI STIKU Z OČMI: Previdno izpirati z vodo nekaj minut. Odstranite kontaktne leče, če jih imate in če to lahko storite brez težav. Nadaljujte z izpiranjem. Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE ali zdravnika.
Shranjevanje	: P405 - Hraniti zaklenjeno.
Odstranjevanje	: P501 - Odstraniti odpadke v skladu z veljavno zakonodajo.
Nevarne sestavine	: polietilenpoliamini 4-terc-butilfenol
Dodatni elementi etikete	: Ni primerno.
Priloga XVII - Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov	: Ni primerno.

2.3 Druge nevarnosti

Izdelek izpolnjuje merila za PBT ali vPvB, skladno z Uredbo (ES) št. 1907/2006, Priloga XIII	: Ta mešanica ne vsebuje nobenih snovi, ocenjenih kot PBT ali vPvB.
Ostale nevarnosti, ki nimajo za posledico razvrstitve	: Ni znano.

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

3.2 Zmesi : Mešanica

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Identifikatorji	%	Uredba (ES) št. 1272/2008 [CLP]	Tip
fenol, styrenated	REACH #: 01-2119980970-27 ES: 262-975-0 CAS: 61788-44-1	≥25 - ≤50	Eye Irrit. 2, H319	[1]
benzil alkohol	REACH #: 01-2119492630-38 ES: 202-859-9 CAS: 100-51-6 Indeks: 603-057-00-5	≤10	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 4, H332	[1] [2]
polietilenpoliamini	REACH #:	≤10	Acute Tox. 4, H302	[1]

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

4-terc-butilfenol	01-2119487919-13 ES: 292-588-2 CAS: 90640-67-8 Indeks: 612-065-00-8 REACH #: 01-2119489419-21 ES: 202-679-0 CAS: 98-54-4 Indeks: 604-090-00-8	≤10	Acute Tox. 4, H312 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 3, H412 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 Repr. 2, H361f Aquatic Chronic 1, H410 (M=1) Glej Oddelek 16 za celotno besedilo zgoraj navedenih stavkov H.	[1] [2] [5]
-------------------	---	-----	--	-------------

Proizvod ne vsebuje dodatnih sestavin, ki bi bile, glede na trenutno znane podatke, ki so na voljo dobavitelju in v primernih koncentracijah, razvrščene kot zdravju ali okolju nevarne, PBT ali vPvB ali snovi, ki vzbujajo enakovredno zaskrbljenost, ali imajo določene zavezujoče mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost in ki bi jih bilo potrebno navajati v tem oddelku.

Tip

- [1] Snov razvrščena kot nevarna za zdravje ali okolje
- [2] Snov za katero obstajajo mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost
- [3] Ta snov izpolnjuje merila za PBT v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, priloga XIII
- [4] Snov izpolnjuje merila za vPvB v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006, priloga XIII
- [5] Snov, ki vzbuja enakovredno zaskrbljenost
- [6] Dodatna razkritja, ki jih zahteva politika podjetja

Mejne vrednosti izpostavitve, če so na voljo, so navedene v točki 8.

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč

- Stik z očmi** : Takoj poiskati zdravniško pomoč. Pokličite center za zastrupitve ali zdravnika. Oči takoj izpirati z obilo vode, občasno dvigniti zgornjo in spodnjo veko. Odstraniti kontaktne leče. Spirati vsaj 10 minut. Opekline zaradi kemikalij mora nemudoma oskrbeti zdravnik.
- Vdihavanje** : Takoj poiskati zdravniško pomoč. Pokličite center za zastrupitve ali zdravnika. Prenesti žrtev na svež zrak in jo pustiti počivati v položaju, ki olajša dihanje. Če se sumi, da so hlapi še vedno prisotni, mora reševalec nositi primerno masko ali samostojni dihalni aparat. Če ponesrečenec ne diha, če diha neredno, ali če je prišlo do ustavitve dihanja, naj mu usposobljena oseba daje umetno dihanje ali kisik. Dajanje umetnega dihanja ponesrečenemu je lahko nevarno. Nezavestnega spraviti v bočni položaj in nemudoma poklicati zdravniško pomoč. Vzdrževati proste dihalne poti. Zrahljati oblačila npr. ovratnik, kravato ali pas.
- Stik s kožo** : Takoj poiskati zdravniško pomoč. Pokličite center za zastrupitve ali zdravnika. Umiti z veliko mila in vode. Odstraniti onesnažena oblačila in obutev. Pred preoblačenjem temeljito oprati onesnažena oblačila z vodo ali nositi zaščitne rokavice. Spirati vsaj 10 minut. Opekline zaradi kemikalij mora nemudoma oskrbeti zdravnik. V primeru težav ali simptomov preprečiti nadaljno izpostavljenost. Oprati oblačila pred ponovno uporabo. Temeljito očistiti čevlje pred ponovno uporabo.
- Zaužitje** : Takoj poiskati zdravniško pomoč. Pokličite center za zastrupitve ali zdravnika. Usta sprati z vodo. Odstraniti zobne proteze. Če je snov bila zaužita in je ponerečenec pri zavesti, dajati manjše količine vode za pitje. Prenehati, če se ponesrečeni počuti slabo, ker je bruhanje nevarno. Ne izzvati bruhanja, razen po navodilih zdravniškega osebja. Ob bruhanju držite glavo v nizkem položaju, da izbljuvek ne vstopi v pljuča. Opekline zaradi kemikalij mora nemudoma oskrbeti zdravnik. Nikoli ničesar dajati v usta nezavestni osebi. Nezavestnega spraviti v bočni položaj in nemudoma poklicati zdravniško pomoč. Vzdrževati proste dihalne poti. Zrahljati oblačila npr. ovratnik, kravato ali pas.

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

Zaščita osebja za prvo pomoč : Do ukrepanja ne bo prišlo, če je tvegano ali brez predhodnega ustreznega šolanja. Če se sumi, da so hlapi še vedno prisotni, mora reševalec nositi primerno masko ali samostojni dihalni aparat. Dajanje umetnega dihanja ponesrečenemu je lahko nevarno. Pred preoblačenjem temeljito oprati onesnažena oblačila z vodo ali nositi zaščitne rokavice.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli

Znaki/simptomi prekomerne izpostavljenosti

- Stik z očmi** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina
solzenje
pordelost
- Vdihavanje** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
zmanjšana teža zarodka
povečanje smrti zarodkov
deformiranost okostja
- Stik s kožo** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina ali draženje
pordelost
lahko se pojavijo mehurji ali mozoljavost
zmanjšana teža zarodka
povečanje smrti zarodkov
deformiranost okostja
- Zaužitje** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečine v želodcu
zmanjšana teža zarodka
povečanje smrti zarodkov
deformiranost okostja

4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja

- Opombe za zdravnika** : Zdraviti simptomatično. Pri zaužitju ali vdihavanju večjih količin, takoj poklicati specialista za ravnanje v primeru zastrupitev.
- Specifične obdelave** : Ni specifičnega zdravljenja.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

5.1 Sredstva za gašenje

- Ustrezna sredstva za gašenje** : Za gašenje uporabiti sredstvo primerno za okoliški požar.
- Neustrezna sredstva za gašenje** : Ni znano.

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo

- Nevarnosti snovi ali zmesi** : Pri požaru ali segrevanju, se tlak poveča in posoda lahko poči. Snov je strupena za življenje v vodi z dolgotrajnimi učinki. Voda iz požara, onesnažena s to snovjo, mora biti zadržana; preprečiti se mora odtekanje v vodotok, cestno kanalizacijo ali odlake.
- Nevarni produkti izgorevanja** : Razkrojni produkti lahko vsebujejo naslednje snovi:
ogljikov dioksid
ogljikov monoksid

5.3 Nasvet za gasilce

- Posebno zaščitno delovanje za gasilce** : V primeru požara, evakuirati območje. Do ukrepanja ne bo prišlo, če je tvegano ali brez predhodnega ustreznega šolanja.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

Navedba posebne varovalne opreme za gasilce z navedbo standarda, če ta obstaja : Gasilci morajo nositi primerno zaščitno opremo in samostojni dihalni aparat (SCBA) z masko, ki pokriva celoten obraz in ima pozitiven tlak. Oblačila za gasilce (vključno s čeladami, zaščitnimi škornji in rokavicami) skladna z evropskim standardom EN 469 bodo zagotovila osnovno raven zaščite pri kemijskih nezdodah.

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

6.1 Osebnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili

Za neizučeno osebje : Do ukrepanja ne bo prišlo, če je tvegano ali brez predhodnega ustreznega šolanja. Evakuirati okolico. Preprečiti dostop odvečnim in nezaščitenim osebam. Ne dotikajte se in ne hodite po razlitem proizvodu. Preprečiti vdihovanje hlapov ali meglic. Zagotoviti zadostno prezračevanje. Če je prezračevanje nezadostno, nositi ustrezno opremo za dihanje. Nositi ustrezno osebno zaščitno opremo.

Za reševalce : Če so pri rokovanju z razlitjem zahtevana specialna oblačila, upoštevati podatke o primernih in neprimernih materialih v Oddelku 8. Glej tudi informacije pod "Za neizučeno osebje".

6.2 Okoljevarstveni ukrepi : Preprečiti, da bi se razlit oz. razsut tovor razširil; preprečiti stik s tlemi, vodotoki, cestno kanalizacijo in odplakami. Če je prišlo do onesnaženja okolja (kanalizacije, vodotokov, tal ali zraka), obvestiti pristojne službe. Onesnažuje vodo. Ob večjem izpustu okolju škodljivo. Prestreči razlito tekočino.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje : Zaustaviti razlitje, če to ne predstavlja tveganja. Odmakniti posode z mesta razlita. Če je topno v vodi, razredčiti z vodo in pobrisati. Po drugi strani, oziroma če ni topno v vodi, vsrkati z inertno suho snovjo in odstraniti v ustrezno posodo za odstranjevanje odpadkov. Odstrani pooblaščen podjetje za odstranjevanje odpadkov.

6.4 Sklicevanje na druge oddelke : Glej Oddelek 1 za podatke o kontaktu za nujne primere.
Glej Oddelek 8 za podatke o ustrezni zaščitni opremi.
Glej Oddelek 13 za podatke o dodatni obdelavi odpadkov.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke.

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje

Zaščitni ukrepi : Uporabiti primerna osebna zaščitna sredstva (glej točko 8) Na katerem koli delovnem mestu v delovnem procesu, kjer se ta proizvod uporablja, ne zaposlovati oseb z anamnezo preobčutljivosti kože. Izogibati se izpostavljanju - pred uporabo pridobiti posebna navodila. Preprečiti izpostavitve med nosečnostjo. Ne uporabljajte, dokler se ne seznanite z vsemi varnostnimi ukrepi. Preprečiti stik z očmi, kožo ali oblačili. Preprečiti vdihovanje hlapov ali meglic. Ne zaužiti. Preprečiti sproščanje v okolje. Če snov pri običajni uporabi predstavlja nevarnost za dihanje, se jo sme uporabljati le v primerno prezračevanem prostoru ali ob uporabi ustreznega dihalnega aparata. Hraniti v originalni embalaži ali odobrenem nadomestilu iz ustreznega materiala; kadar se ne uporablja, mora biti tesno zaprto. Prazna embalaža vsebuje ostanke proizvoda, ki so lahko nevarni. Izpraznjene embalaže ponovno ne uporabljati.

Nasvet glede splošne poklicne higiene : V prostorih, kjer se s proizvodom rokuje, se ga shranjuje ali predeluje, je prepovedano jesti, piti in kaditi. Pred jedjo, pitjem ali kajenjem si je potrebno umiti roke in obraz. Pred vstopom v prostore, kjer se uživa hrana, odstraniti kontaminirana oblačila in zaščitno opremo. Glej Oddelek 8 za dodatne informacije glede higienskih ukrepov.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

Hraniti v skladu z lokalnimi predpisi. Skladiščiti v originalni embalaži, zaščiteno pred direktno sončno svetlobo v suhem, hladnem in dobro prezračevanem prostoru, ločeno od nezdružljivih snovi (glej Poglavje 10) ter hrane in pijače. Hraniti zaklenjeno. Embalažo hraniti do uporabe tesno zaprto in zatesnjeno. Odprto embalažo previdno zatesniti in držati v pokončnem položaju, da se prepreči iztekanje. Ne hraniti v neoznačeni embalaži. S primerno posodo preprečiti onesnaženje okolja. Preden pridete v stik z izdelkom ali ga začnete uporabljati, za nezdružljive materiale poglejte Oddelek 10.

Direktiva Seveso - Mejna vrednost za poročanje

Kriteriji za nevarnost

Kategorija	Mejna vrednost za prijavo in MAPP	Mejna vrednost za varnostno poročilo
E2	200 tonne	500 tonne

7.3 Posebne končne uporabe

Priporočila : Ni na voljo.

Rešitve, specifične za industrijsko panogo : Ni na voljo.

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Informacije so na voljo na podlagi tipičnih predvidenih uporab izdelka. Dodatni ukrepi so lahko potrebni za ravnanje z velikimi količinami ali za druge uporabe, ki bi lahko bistveno zvišale izpostavljenost delavca ali sproščanje v okolje.

8.1 Parametri nadzora

Maksimalna dopustna koncentracija v delovnem okolju (MDK)

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Mejne vrednosti izpostavljenosti
Benzil alkohol	Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Slovenija, 12/2019). Prehaja skozi kožo. KTV: 10 ppm, 4 krat na izmeno, 15 minut. KTV: 44 mg/m ³ , 4 krat na izmeno, 15 minut. MV: 5 ppm 8 ure. MV: 22 mg/m ³ 8 ure.
4-terc-butilfenol	Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Slovenija, 12/2019). Prehaja skozi kožo. MV: 0.5 mg/m ³ 8 ure. MV: 0.08 ppm 8 ure. KTV: 1 mg/m ³ , 4 krat na izmeno, 15 minut. KTV: 0.16 ppm, 4 krat na izmeno, 15 minut.

Priporočen monitoring : Če izdelek vsebuje sestavine za katere veljajo omejitve pri izpostavljenosti, je zato, da se določi učinkovitost prezračevanja ter drugih nadzornih ukrepov in/ali uporaba opreme za zaščito dihal, morda potrebno nadzorovanje ozračja na delovnem mestu ali biološki monitoring. Navesti je potrebno ustrezne standarde za nadzor, na primer: Evropski standard EN 689 (Zrak na delovnem mestu - Navodilo za oceno izpostavljenosti pri vdihavanju kemičnih snovi za primerjavo z mejnimi vrednostmi in načrtovanje meritev) Evropski standard EN 14042 (Zrak na delovnem mestu - Vodilo za uporabo postopkov za oceno izpostavljenosti kemičnim in biološkim agensom) Evropski standard EN 482 (Zrak na delovnem mestu - Splošne zahteve za izvajanje meritev kemičnih agensov) Potreben bo tudi sklic na nacionalne smernice glede metod za določevanje nevarnih snovi.

DNELi/DMELi

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Tip	Izpostavljenost	Vrednost	Populacija	Posledice
Fenol, styrenated	DNEL	Dolgoročno Oralno	0.29 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	1.01 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	1.46 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	2.92 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	4.11 mg/m ³	Delavci	Sistemski
benzil alkohol	DNEL	Dolgoročno Oralno	4 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	4 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	5.4 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	8 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemski
	DNEL	Kratkoročno Oralno	20 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Kratkoročno Dermalno	20 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	22 mg/m ³	Delavci	Sistemski
	DNEL	Kratkoročno Vdihavanje	27 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Kratkoročno Dermalno	40 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemski
	DNEL	Kratkoročno Vdihavanje	110 mg/m ³	Delavci	Sistemski
polietilenpoliamini	DNEL	Dolgoročno Dermalno	0.25 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	0.29 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Oralno	0.41 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	0.57 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemski
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	1 mg/m ³	Delavci	Sistemski
	DNEL	Kratkoročno Dermalno	8 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemski
	DNEL	Kratkoročno Oralno	20 mg/kg	Splošna	Sistemski

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

			bw/dan	populacija	
4-terc-butilfenol	DNEL	Kratkoročno Vdihavanje	1600 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemiški
	DNEL	Kratkoročno Vdihavanje	5380 mg/m ³	Delavci	Sistemiški
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	0.028 mg/cm ²	Delavci	Lokalno
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	0.43 mg/cm ²	Splošna populacija	Lokalno
	DNEL	Kratkoročno Dermalno	1 mg/cm ²	Splošna populacija	Lokalno
	DNEL	Dolgoročno Oralno	0.026 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemiški
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	0.026 mg/kg bw/dan	Splošna populacija	Sistemiški
	DNEL	Dolgoročno Dermalno	0.071 mg/kg bw/dan	Delavci	Sistemiški
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	0.09 mg/m ³	Splošna populacija	Sistemiški
	DNEL	Dolgoročno Vdihavanje	0.5 mg/m ³	Delavci	Sistemiški

PNECi

Vrednosti PNEC ni na razpolago.

8.2 Nadzor izpostavljenosti

Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor

: Če pri delu s proizvodom nastaja prah, dim, plin, hlapi ali meglica, je potrebno delovni proces fizično omejiti, zagotoviti lokalno prezračevanje ali kako drugače zagotoviti, da so izpostavitve delavcev nečistočam v zraku pod katerimikoli priporočenimi ali predpisanimi mejnimi vrednostmi.

Osebni varnostni ukrepi

Higienski ukrepi

: Po ravnanju s snovjo in pred jedjo, kajenjem, uporabo stranišča in ob koncu dneva si temeljito umiti dlani, podlakti in obraz. Primerno tehniko je potrebno uporabiti za odstranitev potencialno onesnaženih oblačil. Kontaminirana delovna oblačila niso dovoljena zunaj delovnega mesta. Oprati onesnažena oblačila pred ponovno uporabo. Zagotoviti primerno bližino priprave za izpiranje oči in prhe za nujne primere.

Zaščito za oči/obraz

: Kadar ocena tveganja pokaže, da se je potrebno izogniti brizganju tekočin, meglicam, plinom ali prahu, je potrebno uporabiti zaščitna očala, ki so v skladu z odobrenim standardom. Če lahko pride do stika, je potrebno nositi naslednjo zaščito, v kolikor ocena ne zahteva povečane stopnje zaščite: kemijsko odporna zaščitna očala proti brizganju in/ali ščit za obraz. Če obstaja nevarnost za vdihavanje, se lahko namesto tega zahteva dihalni aparat z zaščito celotnega obraza.

Zaščito kože

Zaščito rok

: Če je na osnovi ocene tveganja to potrebno, je ves čas ravnanja s kemičnimi izdelki potrebno nositi kemijsko odporne neprepustne zaščitne rokavice, ki so v skladu z odobrenim standardom. Upoštevajoč parametre, ki jih določi proizvajalec rokavic, med uporabo rokavic preverjati, ali so njihove zaščitne lastnosti neokrnjene. Potrebno je upoštevati, da se prebojni čas poljubnega materiala za rokavice od proizvajalca do proizvajalca razlikuje. Priporočljivo : 1 - 4 ure (čas za odstranitev ovire): nitrilna guma ; 4 - 8 ur (čas za odstranitev ovire): Viton®/butilna guma

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

- Zaščita telesa** : Osebno zaščitno opremo za telo je potrebno izbrati na podlagi vrste dela, ki se izvaja, in tveganj, ki so prisotna. To opremo mora pred ravnanjem s tem proizvodom odobriti strokovnjak.
- Ostala zaščita za kožo** : Primerno obutev in morebitne dodatne ukrepe za zaščito kože je potrebno izbrati na podlagi dela, ki se ga opravlja in z njim povezanih tveganj, odobriti pa jih mora strokovnjak, preden se začne proizvod uporabljati.
- Zaščito dihal** : Glede na tveganje in potencialno izpostavljenost izberite dihalni aparat, ki je skladen z ustreznim standardom ali certifikatom. Dihalne aparate je treba uporabljati v skladu s programom zaščite dihal, da se zagotovi pravilno nameščanje, usposabljanje in druge pomembne vidike uporabe. Priporočljivo : filter za organske hlape (tip AX) in delce
- Nadzor izpostavljenosti okolja** : Emisije iz prezračevanja ali delovne procesne opreme je potrebno preveriti, da se zagotovi skladnost z zahtevami zakonodaje o varovanju okolja. V nekaterih primerih bodo za zmanjšanje emisij na sprejemljivo raven potrebni pralniki dima, filtri ali inženirske modifikacije na procesni opremi.

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih

Videz

- Fizikalno stanje** : Tekočina.
- Barva** : Rumenkasta.
- Vonj** : Značilno.
- Mejne vrednosti vonja** : Ni na voljo.
- Tališče/ledišče** : Ni na voljo.
- Začetno vrelišče in območje vrelišča** : 200°C (>392°F)
- Vnetljivost (trdno, plinasto)** : Ni na voljo.
- Zgornje/spodnje meje vnetljivosti ali eksplozivnosti** : Ni na voljo.
- Plamenišče** : aprto posodo: >93°C (>199.4°F)
- Temperatura samovžiga** : Ni primerno.
- Temperatura razpadanja** : Ni na voljo.
- pH** : primerno.
- Viskoznost** : Ni na voljo.
- Topnost** : Topno v naslednjih snoveh: hladna voda in vroča voda.
- Topnost v vodi** : Ni na voljo.
- Meša se z vodo** : Da.
- Porazdelitveni koeficient: n-oktanol/voda** : primerno.
- Parni tlak** :

Ime sestavine	Parni tlak pri 20 °C			Parni tlak pri 50 °C		
	mmHg	kPa	Metoda	mmHg	kPa	Metoda
☒ Poly[oxy(methyl-1,2-ethanediy)], α-(2-aminomethylethyl)-ω-(2-aminomethylethoxy)-	0.68	0.091	OECD 104	1.58	0.21	OECD 104
benzil alkohol	0.05	0.0067				
Amines, polyethylenepoly-, triethylenetetramine fraction	0	0	OECD 104			
4-terc-butilfenol				0.22	0.029	

- Hitrost izparevanja** : Ni na voljo.
- Relativna gostota** : Ni na voljo.

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

Gostota	: 1,27 g/cm ³ [20°C (68°F)]
Parna gostota	: Ni na voljo.
Eksplozivne lastnosti	: Ni na voljo.
Oksidativne lastnosti	: Ni na voljo.
<u>Značilnosti delcev</u>	
Srednja velikost delcev	: Ni primerno.

9.2 Drugi podatki

SADT	: Ni na voljo.
SAPT	: Ni na voljo.

ODDELEK 10: Obstojnost in reaktivnost

10.1 Reaktivnost	: Konkretnih podatkov o preskusih v zvezi z reaktivnostjo tega izdelka ali njegovih sestavin ni na razpolago.
10.2 Kemijska stabilnost	: Proizvod je stabilen.
10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij	: Pri normalnih pogojih skladiščenja in uporabe do nevarnih reakcij ne bo prihajalo.
10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti	: Ni specifičnih podatkov.
10.5 Nezdružljivi materiali	: Ni specifičnih podatkov.
10.6 Nevarni produkti razgradnje	: Pri normalnih pogojih skladiščenja in uporabe ne bi smelo prihajati do nevarnih razkrojnih produktov.

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

11.1 Podatki o toksikoloških učinkih

Akutna strupenost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Odmerek	Izpostavljenost
Phenol, styrenated	LD50 Dermalno	Kunec	>5010 mg/kg	-
	LD50 Oralno	Podgana	2500 mg/kg	-
benzil alkohol	LD50 Dermalno	Kunec	2000 mg/kg	-
	LD50 Oralno	Podgana	1230 mg/kg	-

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Ocene akutne strupenosti

Pot	Vrednost ATE
Oralno	6463.48 mg/kg
Dermalno	20000 mg/kg
Vdihavanje (prah in meglica)	16.36 mg/L

Dražilnost/Jedkost

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Rezultat	Izpostavljenost	Opazovanje
Phenol, styrenated	Oči - Blago dražilno	Kunec	-	0.1 MI	-
	Koža - Blago dražilno	Kunec	-	0.5 MI	-
benzil alkohol	Koža - Blago dražilno	Moški	-	48 ure 16 mg	-
	Koža - Srednje dražilno	Prašič	-	100 %	-
	Koža - Srednje dražilno	Kunec	-	24 ure 100 mg	-
4-terc-butilfenol	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	24 ure 50 ug	-
	Oči - Zelo dražilno	Kunec	-	10 mg	-
	Koža - Blago dražilno	Kunec	-	24 ure 500 mg	-
	Koža - Blago dražilno	Kunec	-	4 ure 500 mg	-

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Senzibilizacija

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Mutagenost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Rakotvornost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Strupenost za razmnoževanje

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

Teratogenost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

STOT – enkratna izpostavljenost

Ni na voljo.

STOT – ponavljajoča se izpostavljenost

Ni na voljo.

Nevarnost pri vdihavanju

Ni na voljo.

Podatki o možnih načinih izpostavljenosti : Ni na voljo.

Potencialno akutni vplivi na zdravje

Stik z očmi : Povzroča hude poškodbe oči.

Vdihavanje : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Stik s kožo : Povzroča hude opekline. Lahko povzroči alergijski odziv kože.

Zaužitje : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

Simptomi, povezani s fizikalnimi, kemijskimi in toksikološkimi lastnostmi

Stik z očmi : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina
solzenje
pordelost

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

- Vdihavanje** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
zmanjšana teža zarodka
povečanje smrti zarodkov
deformiranost okostja
- Stik s kožo** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečina ali draženje
pordelost
lahko se pojavijo mehurji ali mozoljavost
zmanjšana teža zarodka
povečanje smrti zarodkov
deformiranost okostja
- Zaužitje** : Škodljivi simptomi lahko vključujejo naslednje:
bolečine v želodcu
zmanjšana teža zarodka
povečanje smrti zarodkov
deformiranost okostja

Zapoznani in takojšnji učinki ter kronični učinki po kratkodobni in dolgodobni izpostavljenosti

Kratkotrajna izpostavljenost

- Možni takojšnji učinki** : Ni na voljo.
Možni zapoznani učinki : Ni na voljo.

Dolgotrajna izpostavljenost

- Možni takojšnji učinki** : Ni na voljo.
Možni zapoznani učinki : Ni na voljo.

Potencialno kronični vplivi na zdravje

Ni na voljo.

- Zaključek/Povzetek** : Ni na voljo.
- Splošno** : Če je v preteklosti oseba že postala preobčutljiva, lahko ob ponovnem stiku s to snovjo doživi hudo alergično reakcijo, čeprav je izpostavljena zelo nizkim koncentracijam.
- Rakotvornost** : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.
- Mutagenost** : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.
- Teratogenost** : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.
- Učinek na razvoj** : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.
- Učinki na plodnost** : Sum škodljivosti za plodnost.

Drugi podatki : Ni na voljo.

ODDELEK 12: Ekološki podatki

12.1 Strupenost

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Rezultat	Vrste	Izpostavljenost
benzil alkohol	Akutni LC50 10000 µg/l Sveža voda	Ribe - Lepomis macrochirus	96 ure
4-terc-butilfenol	Akutni EC50 11.08 mg/L Sveža voda	Alge - Scenedesmus quadricauda - Faza eksponentne rasti	72 ure
	Akutni EC50 3.9 mg/L Sveža voda	Daphnia - Daphnia magna	48 ure
	Akutni LC50 5140 µg/l Sveža voda	Ribe - Pimephales promelas	96 ure
	Kronični NOEC 1 mg/L Sveža voda	Alge - Scenedesmus quadricauda - Faza eksponentne rasti	72 ure

ODDELEK 12: Ekološki podatki

	Kronični NOEC 0.45 mg/L Sveža voda	Daphnia - Daphnia magna	21 dni
	Kronični NOEC 0.5 mg/L Sveža voda	Ribe - Gobiocypris rarus - Embrij	28 dni

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

12.2 Obstočnost in razgradljivost

Zaključek/Povzetek : Ni na voljo.

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	LogP _{ow}	BCF	Potencialno
benzil alkohol	0.87	-	nizko
polietilenpoliamini	-2.65	-	nizko
4-terc-butilfenol	3	44 k 48	nizko

12.4 Mobilnost v tleh

Porazdelitveni koeficient prst/voda (K_{oc}) : Ni na voljo.

Mobilnost : Ni na voljo.

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB

Ta mešanica ne vsebuje nobenih snovi, ocenjenih kot PBT ali vPvB.

12.6 Drugi škodljivi učinki : Ni znanih pomembnih učinkov ali kritičnih nevarnosti.

ODDELEK 13: Odstranjevanje

Informacije v tem oddelku vsebujejo splošne nasvete in napotke. Glede specifične uporabe je za podatke, ki so na voljo v scenariju(ih) izpostavljenosti, potrebno pregledati seznam opredeljenih uporab v Oddelku 1.

13.1 Metode ravnanja z odpadki

Proizvod

Metode odstranjevanja : Kjerkoli je možno, se je potrebno izogniti nastajanju odpadkov, oziroma jih zmanjšati na najmanjšo možno raven. Odstranjevanje tega proizvoda, raztopin in kakršnih koli stranskih proizvodov mora vedno potekati v skladu z zahtevami predpisov o zaščiti okolja in odstranjevanju odpadkov oz. katerih koli drugih predpisov. Preostanke in proizvode, ki se jih ne da reciklirati, odstrani pooblaščen podjetje za odstranjevanje odpadkov. Neobdelani odpadki se ne sme odlagati v odtok, razen če so popolnoma skladni z zahtevami vseh pristojnih uradov.

Nevaren odpadek : Klasifikacija proizvoda lahko doseže kriterije za nevaren odpadek.

Evropski katalog odpadkov (EWC)

Šifra odpadka	Oznaka odpadka
08 04 09*	Opadna lepila in tesnilne mase, ki vsebujejo organska topila ali druge nevarne snovi

Pakiranje

Metode odstranjevanja : Kjerkoli je možno, se je potrebno izogniti nastajanju odpadkov, oziroma jih zmanjšati na najmanjšo možno raven. Odpadno embalažo je potrebno reciklirati. Sežig ali odlaganje prideta v poštev samo, če recikliranje ni možno.

Vrsta embalaže	Evropski katalog odpadkov (EWC)
15 01 10*	Embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je onesnažena z nevarnimi snovmi

ODDELEK 13: Odstranjevanje

Posebni previdnostni ukrepi : Vsebina in embalaža morata biti varno odstranjeni. Z izpraznjeno posodo, ki ni bila očiščena ali splaknjena, je potrebno previdno ravnati. Prazne posode ali podloge lahko zadržijo ostanke proizvoda. Preprečiti, da bi se razlit oz. razsut tovor razširil; preprečiti stik s tlemi, vodotoki, cestno kanalizacijo in odplakami.

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

	ADR/RID	IMDG	IATA
14.1 Številka ZN	UN2735	UN2735	UN2735
14.2 Pravilno odpremno ime ZN	AMINI, TEKOČI, JEDKI, N.D. N. (4-terc-butilfenol, Amines, polyethylenepoly-, triethylenetetramine fraction, mešanica)	AMINES, LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (4-terc-butilfenol, Amines, polyethylenepoly-, triethylenetetramine fraction, mešanica)	Amines, liquid, corrosive, n.o. s. (4-terc-butilfenol, Amines, polyethylenepoly-, triethylenetetramine fraction, mešanica)
14.3 Razredi nevarnosti prevoza	8 	8 	8
14.4 Skupina embalaže	II	II	II
14.5 Nevarnosti za okolje	Da. 4-terc-butilfenol	Da.	Da. Oznaka za okolju nevarno snov ni zahtevana.

Dodatni podatki

ADR/RID : Oznaka za okolju nevarno snov ni potrebna, če se so prevaža v količinah ≤ 5 L ali ≤ 5 kg.

Identifikacijska številka nevarnosti 80

Omejena količina 1 L

Posebni ukrepi 274

Kod omejitve za predore (E)

ADR Classification Code: C7

IMDG : Oznaka za osnaževalca morja ni potrebna, če se snov prevaža v količinah ≤ 5 L ali ≤ 5 kg.

Seznam za nujne primere F-A, S-B

Posebni ukrepi 274

IATA : Znak za okolje nevarno snov se lahko prikaže, če tako zahtevajo drugi transportni predpisi.

Omejitev količine Letalo za prevoz potnikov in tovora: 1 L. Navodila za pakiranje: 851. Letalo samo za prevoz tovora: 30 L. Navodila za pakiranje: 855. Omejene količine – potniško letalo: 0.5 L. Navodila za pakiranje: Y840.

Posebni ukrepi A3, A803

14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika : **Prevoz znotraj zemljišča uporabnika:** vedno prevažajte v zaprtih, pokonci stoječih, zavarovanih posodah. Zagotovite, da bodo osebe, ki proizvod prevažajo, vedele, kaj storiti v primeru nesreče ali razlivanja.

14.7 Prevoz v razsutem stanju v skladu z instrumenti IMO : Ni na voljo.

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes

Uredba (ES) št. 1907/2006 (REACH)

Priloga XIV - Seznam snovi, ki so predmet avtorizacije

Priloga XIV

Nobene od sestavin ni na seznamu.

Snovi, ki vzbujajo zelo veliko zaskrbljenost

Ime sestavine	Intrinzična lastnost	Status	Referenčna številka	Datum revidirane izdaje
4-tert-butylphenol	Snov, ki vzbuja enakovredno zaskrbljenost za okolje	Snov, ki bo morda vključena v postopek avtorizacije	ED/71/2019, EU/2019/1194	7/16/2019

Priloga XVII - Omejitve proizvodnje, dajanja v promet in uporabe nekaterih nevarnih snovi, pripravkov in izdelkov : Ni primerno.

Drugi predpisi EU

Industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) - zrak : Ni v seznamu

Industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) - voda : Ni v seznamu

Snovi, ki tanjšajo ozonski plašč (1005/2009/EU)

Ni v seznamu.

Uredba o soglasju po predhodnem obveščanju (PIC) (649/2012/EU)

Ni v seznamu.

obstojehnih organskih onesnaževalih

Ni v seznamu.

Direktiva Seveso

Ta proizvod je pod nadzorom Direktive Seveso.

Kriteriji za nevarnost

Kategorija
E2

Državni predpisi

Ime ali trgovsko ime izdelka/snovi	Ime seznama	Ime na seznamu	Razvrstitev	Opombe
4-terc-butilfenol	Slovenija: rakotvorne, mutagene, reprotoksične kemične snovi	4-terc-butilfenol	Repro. 2	-

Mednarodni predpisi

Seznam konvencije o kemičnem orožju Kemične snovi skupine I, II in III

Ni v seznamu.

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

Montrealski protokol

Ni v seznamu.

Stokholmska konvencija o obstojnih organskih onesnaževalih

Ni v seznamu.

Rotterdamska konvencija o postopku soglasja po predhodnem obveščanju (PIC)

Ni v seznamu.

Aarhuški protokol o obstojnih organskih onesnaževalih Konvencije UNECE (Aarhus) in protokol o težkih kovinah

Ni v seznamu.

Seznam inventarja

Avstralija	: Ni določeno.
Kanada	: Ni določeno.
Kitajska	: Vse sestavine so na seznamu ali izvzete.
Evropa	: Ni določeno.
Japonska	: Vse sestavine so na seznamu ali izvzete.
Nova Zelandija	: Vse sestavine so na seznamu ali izvzete.
Filipini	: Ni določeno.
Republika Koreja	: Ni določeno.
Tajvan	: Ni določeno.
Turčija	: Ni določeno.
ZDA	: Ni določeno.
Slovenija	: Vse sestavine so na seznamu ali izvzete.

15.2 Ocena kemijske varnosti : Izdelek vsebuje snovi, za katere se ocene kemijske varnosti še vedno zahtevajo.

ODDELEK 16: Drugi podatki

✓ Prikazuje informacijo, ki se je spremenila od prejšnje izdaje.

Okrajšave in akronimi : ATE = ocena akutne strupenosti
CLP = Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi
DMEL = Izpeljana raven z minimalnim učinkom
DNEL = Izpeljana raven brez učinka
EUH = CLP - specifičen stavek nevarnosti
N/A = Ni na voljo
PBT = Obstojen, bioakumulativen in strupen
PNEC = predvidena koncentracija brez učinka
RRN = Registracijska številka REACH
SGG = skupina izločevanja
vPvB = zelo obstojen in zelo bioakumulativen

Postopek, po katerem se je določila razvrstitev po uredbi (ES) št. 1272/2008 [CLP/GHS]

Razvrstitev	Utemeljitev
✓ Skin Corr. 1B, H314	Računska metoda
Eye Dam. 1, H318	Računska metoda
Skin Sens. 1, H317	Računska metoda
Repr. 2, H361f	Računska metoda
Aquatic Chronic 2, H411	Računska metoda

Celotno besedilo okrajšanih stavkov H

ODDELEK 16: Drugi podatki

H302 H312 H314 H315 H317 H318 H319 H332 H361f H410 H411 H412	Zdravju škodljivo pri zaužitju. Zdravju škodljivo v stiku s kožo. Povzroča hude opekline kože in poškodbe oči. Povzroča draženje kože. Lahko povzroči alergijski odziv kože. Povzroča hude poškodbe oči. Povzroča hudo draženje oči. Zdravju škodljivo pri vdihavanju. Sum škodljivosti za plodnost. Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki. Strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki. Škodljivo za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.
---	--

Celotno besedilo razvrstitev [CLP/GHS]

Acute Tox. 4 Aquatic Chronic 1 Aquatic Chronic 2 Aquatic Chronic 3 Eye Dam. 1 Eye Irrit. 2 Repr. 2 Skin Corr. 1B Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1	AKUTNA STRUPENOST - Kategorija 4 DOLGOROČNA (KRONIČNA) NEVARNOST ZA VODNO OKOLJE - Kategorija 1 DOLGOROČNA (KRONIČNA) NEVARNOST ZA VODNO OKOLJE - Kategorija 2 DOLGOROČNA (KRONIČNA) NEVARNOST ZA VODNO OKOLJE - Kategorija 3 HUDA POŠKODBA OČI/DRAŽENJE OČI - Kategorija 1 HUDA POŠKODBA OČI/DRAŽENJE OČI - Kategorija 2 STRUPENOST ZA RAZMNOŽEVANJE - Kategorija 2 JEDKOST ZA KOŽO/DRAŽENJE KOŽE - Kategorija 1B JEDKOST ZA KOŽO/DRAŽENJE KOŽE - Kategorija 2 PREOBČUTLJIVOST KOŽE - Kategorija 1
--	--

Datum tiskanja : 06.10.2021

Datum izdaje/ Datum revidirane izdaje : 03.10.2021

Datum prejšnje izdaje : 02.06.2020

Verzija : 3

Obvestilo bralcu

Kolikor nam je znano, so predstavljeni podatki točni. Vendar navedeni dobavitelj ali katerakoli od njegovih podružnic ne prevzamejo odgovornosti za točnost ali popolnost predstavljenih podatkov. Končna odločitev o primernosti katerekoli snovi je izključno na strani uporabnika. Vse snovi lahko predstavljajo neznane nevarnosti in se jih mora previdno uporabljati. Čeprav so tukaj predstavljene določene nevarnosti, ne moremo jamčiti, da so to vse nevarnosti, ki obstajajo.